

Načrt varnih šolskih poti OŠ Jakoba Aljaža

Pripravila: Milena Ristić	Ravnateljica: Lucija Rakovec

Kranj, 1. 9. 2022

UVOD

Na šoli se zavedamo, da je varnost otrok pomemben element prometne vzgoje in prometne varnosti. Ravnanje otrok v cestnem prometu je odvisno od njihovega dojemanja, vrednotenja in vedenja, ki so soodvisna od otrokovih razvojnih značilnosti.

Za varnost otrok v prometu morajo poskrbeti starši otrok, učitelji, policisti in drugi udeleženci v prometu. Predvsem pa mora znati za svojo varnost kot udeleženec v prometu poskrbeti tudi otrok sam!

Vloga odraslih je zelo pomembna, saj je potrebno otroke o varnosti v prometu najprej naučiti ter jim s tem privzgojiti skrb zase in za druge. V prometu morajo otroci znati predvsem dobro opazovati in biti pripravljeni pravilno reagirati ob različnih situacijah. Odrasli se moramo zavedati, da smo vzgled otrokom s svojim vedenjem v vsakodnevni situacijah v prometu.

1. SPLOŠNE INFORMACIJE O ŠOLI IN DOLOČITEV ŠOLSKEGA OKOLIŠA

Šolski okoliš naše šole omejujeta dve prometnici, in sicer Cesta talcev in Cesta 1. maja, na katerih se nahajata avtobusni postaji lokalnega prometa. Po sredini delita okoliš ulici, zaprti za promet, in sicer ulica Nikole Tesle in ulica Gorenjskega odreda.

Seznam ulic, ki spadajo v šolski okoliš: Cesta 1. Maja, Gogalkova ulica, Gubčeva ulica, Planina, Ul. Gorenjskega odreda, Ulica Janeza Puharja, Ulica Nikola Tesle, Ul. Tončka Dežmana, Ulica Angelce Hlebce, Župančičeva ulica.

Učenci, ki obiskujejo našo šolo, prihajajo iz domačega in drugega okoliša. V šolo prihajajo peš, z avtobusom, kolesom ali jih v šolo pripeljejo starši z osebnim prevozom.

Otroci, ki stanujejo znotraj okoliša in v šolo prihajajo peš, uporabljajo Ulico Nikola Tesla in Ulico Gorenjskega odreda za varen prihod v šolo in domov.

Otroci, ki uporabljajo za prihod v šolo avtobuse mestnega prometa (otroci iz drugih okolišev), uporabljajo za varen prihod v šolo podhode ob

avtobusnih postajah na Cesti talcev in Cesti 1. maja.

Učence 1. razreda morajo na poti v šolo in iz nje spremljati starši. Starši svoje otroke predajo učitelju v jutranjem varstvu v prostoru pred učilnicami razredne stopnje, kjer imajo ti učenci urejene garderobe.

Na začetku šolskega leta se učenci prve triade pogovarjajo z razrednikom o varnih poteh v šolo, o pravilih vedenja v prometu. Učenci se vsako leto na začetku šolskega leta srečajo s področnim policistom, ki učence dodatno osvešča o vedenju v prometu ter o varnih poteh v šolo. Učence je potrebno vsakodnevno opozarjati na varno hojo v šolo in domov.

Posebej moramo poskrbeti za varnost otrok na dnevih dejavnosti (športni, kulturni, naravoslovni, tehniški) in na ekskurzijah, kjer poskrbimo tudi za dodatnega spremljevalca glede na število učencev (normativi).

Pri prevozu učencev z avtobusi (vlaki) moramo biti pozorni na to, da:

- Spremljevalec skrbi za varnost otrok pri vstopanju v vozilo in izstopanju iz njega. Spremljevalec skupaj z voznikom določi mesto vstopanja in izstopanja, ki je glede na prometno infrastrukturo varno in primerno. Če je vozilo, v katerega vstopajo ali iz njega izstopajo otroci, ustavljeno na vozišču, mora spremljevalec zagotoviti, da otroci nekontrolirano ne hodijo po vozišču.
- Spremljevalec skrbi za red v vozilu med prevozom. Spremljevalec mora pred začetkom vožnje zagotoviti, da vsi otroci sedijo na sedežih in so ves čas vožnje ustrezno pripeti z vgrajenimi varnostnimi pasovi. Kadar sta v vozilu dva spremljevalca, morata biti razporejena med otroki (spredaj in zadaj), če je v vozilu več spremljevalcev, morajo biti razporejeni med otroki (spredaj, na sredini in zadaj).

(Uradni list RS, št. 42/09 in 109/10 – ZPrCP).

2. OSREDNJI CILJI IN NAMEN NAČRTA

- Povečanje prometne varnosti učencev.
- Opredeliti varnejše poti do šole in poudariti nevarnejša mesta na šolskih poteh.
- Iskanje in določanje varnejših poti v šolo.
- Čim boljša vzgojenost otrok za pravilno ravnanje na prometnih površinah.
- Osveščanje otrok in strašev pri izbiri varnejših poti v šolo.
- Poznavanje cestno prometnih predpisov.

3. NAPOTKI ZA VARNO UDELEŽBO OTROK V PROMETU (Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu RS)

Zakon o pravilih cestnega prometa poudarja odgovornost staršev, oz. skrbnikov, da so let ti dolžni skrbeti in izvajati nadzor nad otrokom ali maldoletnikom, ko je ta udeležen v prometu.

- Otroci in mladostniki sodelujejo v cestnem prometu v različnih vlogah. Najmlajši so pešci, potniki na kolesih, v osebnih avtomobilih in avtobusih. Malo starejši so lahko kolesarji. Ko opravijo kolesarski izpit, lahko vozijo kolo tudi samostojno v prometu. Mladostniki pa so vozniki koles s pomožnim motorjem in ko opravijo izpit, tudi vozniki koles z motorjem ali motornih koles. Vsako sodelovanje v prometu zahteva od njih in od drugih udeležencev v prometu stalno in posebno pozornost.
- Za otroka - pešca je pomembno, da izberemo najvarnejše šolske poti in ga naučimo, kako hoditi po teh poteh, predvsem pa ga moramo naučiti prečkanja cest in križišč. Najmlajši potrebujejo na šolskih poteh, predvsem pa pri prečkanju ceste, pomoč in varstvo starejših. Prav ti morajo zato, da so drugi udeleženci v prometu opozorjeni na njihovo nebogljenost oz. nepripravljenost na samostojno udeleževanje v prometu, nositi rumeno ruto. V prvih dneh ob začetku pouka naj jih v šolo in iz nje spremljajo starši, dobro pa je, da jih varujejo starejši (bratje in sestre, znanci, učenci ipd.), dokler niso pripravljeni sami varno opraviti poti. V pogojih slabše vidljivosti (noč, sneg, dež, megla ipd.)

morajo učenci uporabljati svetlobno odsevne predmete (kresničke ipd.), oblačila živahnih, svetlejših barv pa so priporočljiva vselej, saj so v njih bolje opazni. Otrok do 7. leta starosti mora imeti na poti v šolo spremljevalca. Spremljevalec je lahko tudi otrok med 10. in 14. letom starosti, če se s tem strinjajo starši.

- Otroci morajo biti v osebem avtomobilu postavi in tudi starosti primerno zavarovani z ustreznimi varnimi sedeži ali pripomočki, ki omogočajo uporabo varnostnih pasov. Ko otroci dopolnijo 12. leto starosti in dosežejo višino 150 cm, jim ni več potrebno uporabljati otroških varnostnih sedežev ali drugih ustreznih pripomočkov. Če v vozilu zaradi tehničnih posebnosti ni vgrajenih varnostnih pasov, morajo otroci do 12. leta starosti sedeti na zadnjih sedežih (nekatera stara vozila, kombiji, terenska vozila).
- Kolo je prvo prevozno sredstvo, ki ga sme učenec samostojno voziti v prometu, seveda potem, ko je v šoli opravil kolesarski izpit. Za mnoge je to tudi hiter in privlačen način prihoda v šolo. Učenec sme na kolo le, če je popolnoma opremljeno ter primerno veliko glede na njegovo višino, starši pa so s podpisom potrdili, da sme samostojno na cesto. Učenec mora obvezno nositi tudi kolesarsko čelado. Šolska torbica sodi na prtljažnik le izjemoma, sicer naj jo otrok nosi na ramenih. Težka torba na hrbtu ali na krmilu zmanjšuje stabilnost kolesarja

4. PRIPOROČILA ZA VARNEJŠO POT V ŠOLO in odgovorno ravnanje v prometu

Za pešce:

- Otroci morajo ponoči ali ob zmanjšani vidljivosti med hojo po cesti nositi na vidnem mestu na strani, ki je obrnjena proti vozišču, odsevník, ki ne sme biti rdeče barve in katerega odsevna površina na vsaki strani meri najmanj 20 cm².

- Učenci prvega in drugega razreda osnovne šole morajo na poti v šolo in iz nje nositi poleg odsevnika iz tudi rumeno rutico, nameščeno okoli vratu.
- Otroci smejo samostojno sodelovati v cestnem prometu šole, ko se starši, skrbniki oziroma rejniki prepričajo, da so otroci sposobni razumeti nevarnosti v prometu in da so seznanjeni s prometnimi razmerami na prometnih površinah, kjer se srečujejo s cestnim prometom.
- Na cesti se nikoli ne lovimo ali prerivamo.
- Prečkajo cesto na označenih prehodih za pešce, ko se promet ustavi ali ko je cesta prosta.
- Učenec se mora pred prečkanjem ceste vedno ustaviti. Preden pogleda levo, desno in še enkrat levo.
- Učenci naj uporabljajo podhode in prehode za pešce.
- Kot pešci morajo biti učenci posebej pozorni na električne skiroje, ki se pojavljajo na varnih poteh in so neslišni.

Za kolesarje:

- V cestnem prometu sme samostojno voziti kolo otrok, ki opravi kolesarski izpit in ima s seboj veljavno kolesarsko izkaznico.
- Kolesar poskrbi, da je viden tako podnevi kot ponoči ali ob zmanjšani vidljivosti.
- Kolesar mora imeti med vožnjo obvezno pripeto zaščitno kolesarsko čelado.
- Kolesar mora biti pozoren na dogajanje v prometu in upoštevati predpise. Telefoniranje med vožnjo na kolesu je prepovedano in nevarno.
- Prevažanje sošolcev na prtljažniku kolesa je prepovedano.
- Učenec se lahko vozi le s tehnično brezhibnim kolesom.
- Kolesar poskrbi za pravilno in pravočasno nakazovanje spremembe smeri vožnje.
- Vožnja s torbico na hrbtu ali na prtljažniku.

- Kolesar sme prečkati prehod za pešce le kot pešci in pred tem mora sestopiti s kolesa in ga potiskati ob sebi.

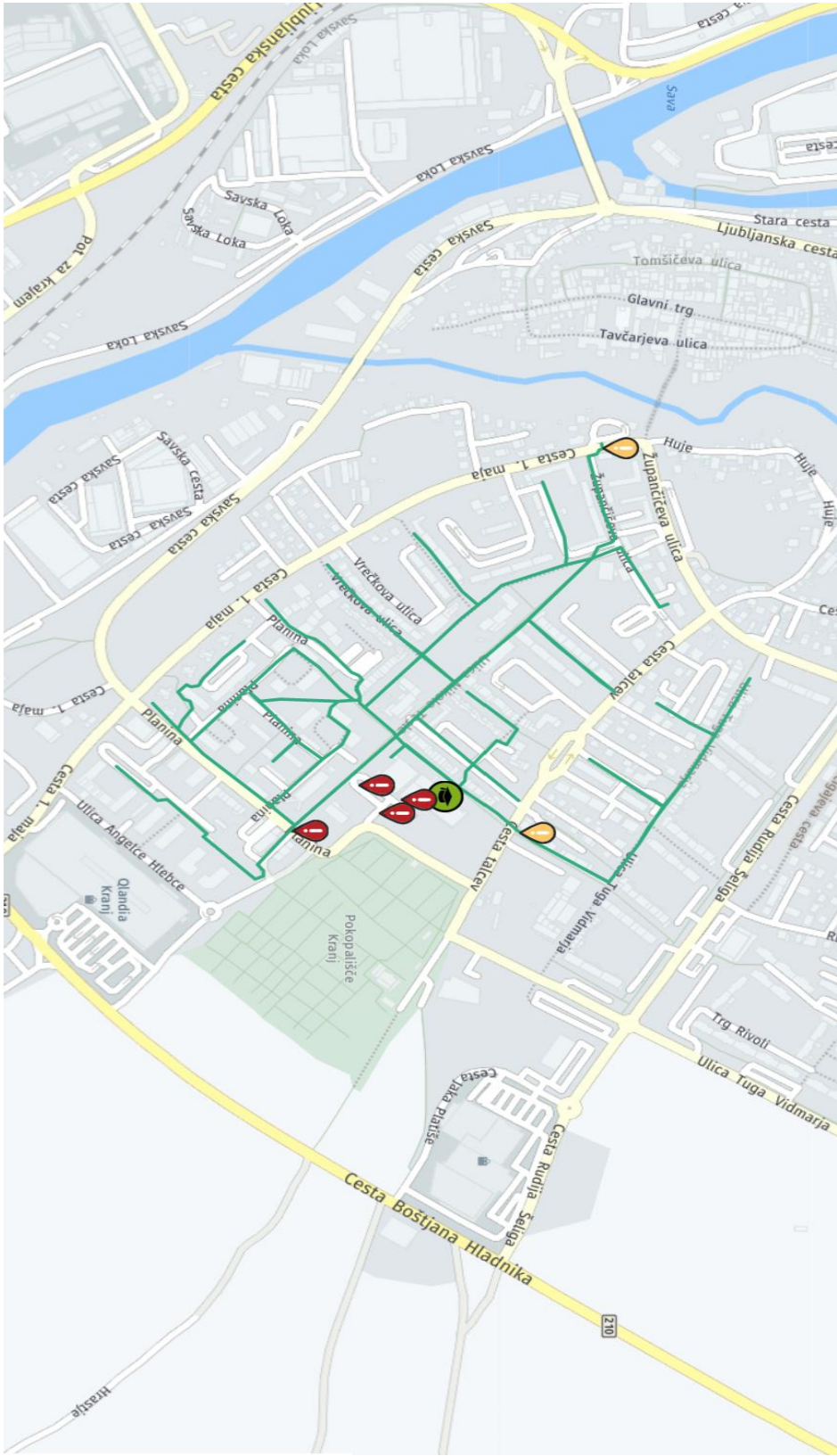
Za učence vozače, ki v šolo prihajajo z avtobusi mestnega prometa:

- Učenci čakajo na avtobus le na pločniku pri avtobusnem postajališču.
- Učenci poskrbijo, da pravočasno pridejo na postajo in prečkajo cesto na prehodu za pešce.
- Učenec pri izstopanju iz avtobusa počaka, da avtobus odpelje in šele potem prečka cesto.
- Na avtobus vstopajo in izstopajo, ko se avtobus popolnoma ustavi.
- Pri vstopanju in izstopanju se ne prerivajo.
- Pri vstopu poiskati sedež, predvsem mlajši potniki.
- Upoštevati navodila šoferja.

5. TEHNIČNI DEL NAČRTA – GRAFIČNI PRIKAZ ŠOLSKIH POTI IN OPREDELITEV KRITIČNIH TOČK

Skica varnih šolskih poti.

6. KRITIČNE TOČKE v okolici šole

- Na “**šolskem**” postajališču večkrat parkirajo avtobusi in različna tovorna vozila. Učenci hodijo zelo previdno in so pozorni na vozila, ki se premikajo počasi in speljujejo iz postajališča ali parkirišča.

- To je **dostavna** pot pred **službenim** vhodom. (Dostop je vedno zaparkiran.) Učenci v šolo vstopajo vedno samo na glavnem vhodu.

- Parkirišče, ki je last šole in športne dvorane, je vedno polno. Vozila nenehno speljujejo, zato učenci v šolo hodijo po poti vzporedno s parkiriščem in ne preko parkirišča.

- Učenci se na prehodu za pešce prepričajo, da je cesta prosta oz. da so se vozila ustavila in nato varno prečkajo cesto. Še posebej so pozorni na električne skiroje, ki jih ne slišijo.

